

DYKE-DAVİDOFF-MASSON SENDROMU: OLGU SUNUMU

Turgay ERSOY¹, Meltem DURAKLI ULUKÖK²

ÖZET

Dyke-Davidoff Masson sendromu (DDMS) nadir bir konjenital malformasyon olarak ilk kez 1933 yılında Dyke tarafından bildirilmiştir. Klasik klinik belirtileri fasil asimetri, karşı taraf hemiparezi veya hemiparesisi ve epilepsidir. Klinik bulgular beyin hasarının büyüklüğe bağlı olarak değişiklikler gösterebilir. DDMS'nun etyolojisi ve serebral parankim hasarının büyüklüğünü saptamada bilgisayarlı tomografi ve magnetik rezonans görüntüleme yöntemleri kullanılmaktadır. Serebral atrofi ve aynı taraf lateral ventrikülde genişleme, cerebellar atrofi, kalvariumda kalınlaşma, mastoid hava hücreleri ve paranasal sinüslerde havalandırma artış ve bombeleşmiş temporal kemik DDMS'da görülen en önemli radyolojik bulgulardır. Bu makalede DDMS'lu bir olgu klinik bulgu ve radyolojik görüntüleri ile sunulmuştur.

Anahtar sözcükler: Dyke-Davidoff-Masson sendromu, serebral hemiatrofi, bilgisayarlı tomografi

Dyke-Davidoff-Masson Syndrome: A Case Report

SUMMARY

Dyke-Davidoff Masson syndrome (DDMS) was first reported as rare congenital malformation in 1933 by Dyke. The classical clinical presentation includes facial asymmetry, contralateral hemiparesis or hemiparesis and seizures. The clinical findings may be of variable degree according to the extent of the brain injury. Computer tomography and magnetic resonance imaging are the procedures of choice to assess the etiology and the extent of cerebral parenchymal involvement in DDMS. Atrophy of the cerebral hemisphere with ipsilateral shift of the ventricles, dilated lateral ventricle, cerebellar atrophy, prominent cortical sulci, calvarial thickening, enlargement of mastoid air cells and paranasal sinuses, and elevated temporal bone are well-known radiological findings of DDMS. We report a case of DDMS with clinical and radiological findings.

Key words: Dyke-Davidoff-Masson syndrome, cerebral hemiatrophy, computed tomography

Dyke-Davidoff Masson sendromu (DDMS) ilk defa 1933 yılında Dyke ve ark. tarafından nadir görülen bir konjenital malformasyon olarak tanımlanmıştır. Belli başlı bulguları; serebral hemiatrofi, karşı tarafta hemiparezi ya da hemiplegi ve nöbet şeklindedir¹⁻⁵. Aynı tarafta kompansatuvar kemik hipertrfisi ve paranasal sinüs ile mastoid hücrelerin fazla havalandırması gibi kemik malformasyonları bu tabloya eşlik eder^{2,4}. Serebral hemiatrofinin nedeni hem konjenital hemde kazanılmış lezyonlar ile çok çeşitli olabilir⁴. Biz burada DDMS'lu bir olguya klinik ve radyolojik bulguları ile sunduk.

OLGU SUNUMU

İki yaşında bir erkek çocuk vücudunun sağ yarısında güç kaybı ve nöbet şikayeti ile polikliniğe getirildi. Son bir ay içerisinde, en uzunu yaklaşık iki dakika süren, ateşsiz, jeneralize tonik klonik iki nöbeti tanımlanan hasta tetkik ve tadavisi için servise yatırıldı. Aile öyküsünde bir özellik saptanmadı. Hastamız zamanında ve normal doğum ile dünyaya gelmiş. Fizik muayenesinde vücudunun sağ tarafında hemiatrofi ve hemiparezi saptandı. Laboratuar bulguları normaldi. Beyin tomografi tetkikinde sol serebral hemisferde atrofi, sol lateral ventrikülde

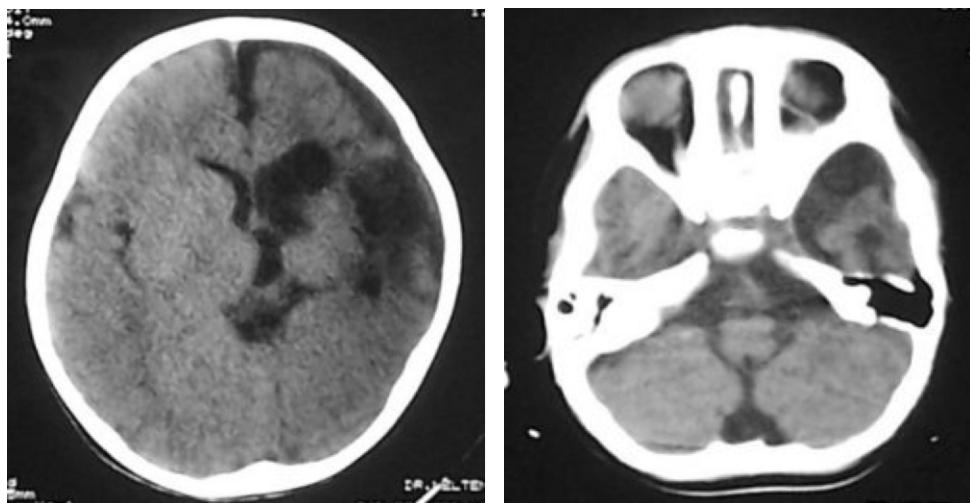
genişleme ve sol mastoid hücrelerde havalandırma artışı görüldü (Resim 1). Beyin MR görüntülemesinde T1 ağırlıklı görüntülerde sol serebral atrofi, sol lateral ventrikülde genişleme ile birlikte talamus, kaudat nükleus ve lentiform nükleusta hipoplazi görüldü. T2 ağırlıklı görüntülerde bunlarla birlikte paryetal bölgede beyaz cevherde artmış sinyal intensitesi görüldü (Resim 2). Elektroensefalografisinde anormal bulgular saptandı. Trasenin başlangıcından itibaren sol hemisferde sağ hemisferden düşük amplitüd ve sol frontal bölgede zaman zaman keskin dalgalar izlendi. Hastanın jeneralize tonik klonik nöbeti günlük 20 mg/kg dozunda sodyum valproik asit tedavisi ile kontrol altına alındı.

TARTIŞMA

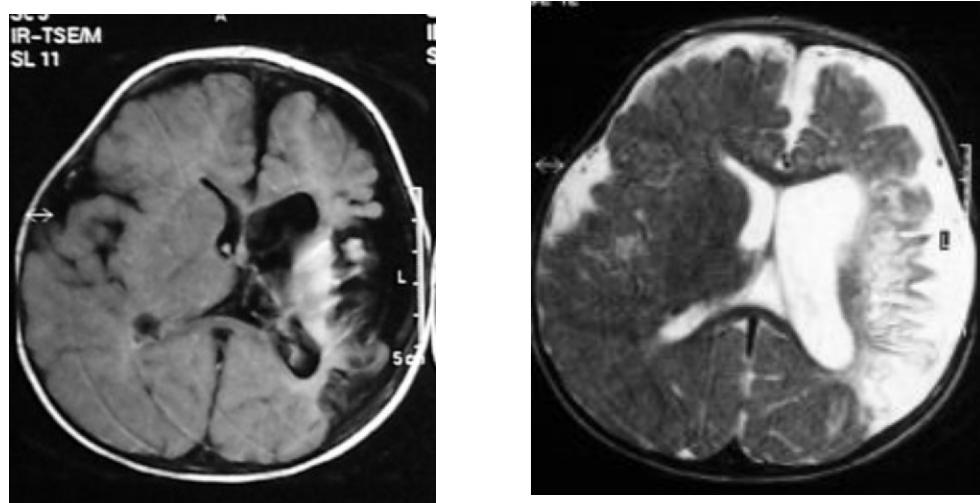
Dyke-Davidoff-Masson sendromu (DDMS) olarak bilinen serebral hemiatrofi klinik pratikte nadir görülen bir durumdur. Klasik klinik bulguları; fasil asimetri, karşı tarafta hemiparezi ya da hemiplegi ve epileptik nöbettir. Mental retardasyon da eşlik edebilir. Klinik bulgular etkilenmiş beyin hasarına bağlı olarak değişiklikler gösterebilir^{2,3,6}. Serebral atrofi ve aynı taraf lateral ventrikülde genişleme, cerebellar atrofi, kalvariumda kalınlaşma, mastoid hava hücreleri ve paranasal sinüslerde havalandırma artışı ve bombeleşmiş temporal kemik DDMS'da

¹Marmaris Devlet Hastanesi Nöroşürj Kliniği, Marmaris/MUĞLA, TÜRKİYE

²Özel Nöron Tip Merkezi, Nöroloji, İZMİR, TÜRKİYE

Resim 1. Aksiyel BT görüntüsünde cerebral hemiatrofi ve lateral ventrikülde dilatasyon (A), sol mastoid hava hücrelerinde havalandırma artışı (B).

Resim 2. T1 ağırlıklı görüntüde sol cerebral atrofi, lateral ventrikülde dilatasyon ile talamus, kaudat nükleus ve lentiform nükleusta hipoplazi (A). Aksiyel T2 ağırlıklı görüntülerde gri ve beyaz cevherde azalma ile sol hemisferde atrofi, lateral ventrikülde genişleme (B).

görülen en önemli radyolojik bulgulardır^{3,6}.

DDMS etyolojik olarak 2 tipe ayrılır. Konjenital ya da primer tip ve kazanılmış ya da sekonder tip^{1,2,6}. Konjenital tipte genellikle etken olarak belirgin bir neden yoktur. Ancak Parker ve Gaede çalışmalarında DDMS'lu hastalarda tek taraflı vasküler anomaliler saptadıklarını bildirmiştir⁶. Bu nedenle cerebral hasarın büyük ihtimalle intrauterin dönemde ortaya çıkan vasküler anomaliler sonucu olduğu, semptom ve bulguların da doğumda ya da doğumdan kısa bir süre sonra ortaya çıktığını bildirmiştir. Bu hastalar perinatal dönemde ya da infantil dönemde semptomatik hale gelirler. Kazanılmış tipte ise travma, enfeksiyon, nonspesifik vasküler anomaliler, iskemik ve hemorajik durumlar gibi çok çeşitli etyolojik faktörler rol alabilir^{1,3,6,7}.

Unal ve ark. yaptıkları çalışmada erkek

cinsiyetin kadın cinsiyetten daha fazla etkilendiğini ve cerebral hemiatrofinin sol tarafta sağ taraftan daha sık görüldüğünü bildirmiştir⁵.

Prognoz 2 yaşından sonra hemiparezi gelişen çocukların ve uzun süreli ya da tekrarlayan nöbetleri olmayanlarda daha iyidir⁷.

DDMS tanısı gerek klinik bulguları gerekse görüntüleme sonuçlarına göre kolayca konabilir. Bununla birlikte ayırcı tanıda Sturge Weber ve lineer sebase nevüs sendromları, atrofik evredeki lökodistrofiler ve hemimegalensefali bulunur^{6,8,9}. Sturge Weber Sendromu klinik bulgularından hemiparezi, hemipleji, epilepsi ve mental retardasyon ile DDMS'na benzerlik gösterebilir. Ancak fasiyal nevus ayırt edici özelliktir. Ayrıca leptomeningial pial tabakada venöz anjiomatozis ve glial kalsifikasiyon ayırcı tanıda önemli yol göstericidir^{8,9}. Linear nevüste

saptanan hemiparezik bulgularla birlikte vücutta yaygın dermoid ve lipodermal patolojiler ayırt ettiricidir. Ayrıca bilgisayarlı tomografide bilateral makrencefali, beyin dokusunda hamartom ve ak maddede hipodansite saptanabilir(9). Hemimegalensefali; serebral hemiatrofi ve kortikal displazi ile karakterize, nadir görülen bir durumdur. Tedaviye dirençli epilepsi, encefalopati ve hemiplegi görülebilir. Radyolojik olarak pakigri-polimakrogri ve gliosis, tutulan hemisferin tamamen hamartamatöz görülmesine neden olur. Ipsilateral ventrikül genişlemesi, hemisfer genişlemesi ile orantılıdır. DDMS'da görülen hemiatrofide ise geniş lateral ventrikül serebral hemiatrofi olan taraftadır⁸.

Olgumuz klinik ve radyolojik olarak DDMS'a uymaktadır. Bu olgumuzda etyolojide daha çok konjenital nedenler düşünüldü.

SONUÇ

Konjenital ya da kazanılmış serebral hemiatrofide etyoloji çok değişken olabilir. Serebral hemiatrofili hastalarda alatta yatan sebebi belirlemek için radyolojik tetkikler gerekmektedir. DDMS' da alatta yatan etyolojiyi belirlemek ve etkilemiş beyin parankimal doku derecesini saptamak için bilgisayarlı tomografi ve magnetik rezonans görüntüleme teknikleri tercih edilen görüntüleme yöntemleridir.

KAYNAKLAR

1. Atalar MH, Icagasioglu D, Tas F. Cerebral hemiatrophy (Dyke-Davidoff-Masson syndrome) in childhood: clinicoradiological analysis of 19 cases. *Pediatr Int* 2007;49(1):70-5.
2. Ono K, Komai K, Ikeda T. Dyke-Davidoff-Masson syndrome manifested by seizure in late childhood: a case report. *J Clin Neurosci* 2003;10(3):367-71.
3. Shetty DS, Lakhkar BN, John JR. Dyke-Davidoff-Masson syndrome. *Neurol India* 2003;51(1):136.
4. Tasdemir HA, Incesu L, Yazicioglu AK, Belet U, Gungör L. Dyke-Davidoff-Masson syndrome. *Clin Imaging* 2002;26(1):13-7.
5. Unal O, Tombul T, Cirak B, Anlar O, Incesu L, Kayan M. Left hemisphere and male sex dominance of cerebral hemiatrophy (Dyke-Davidoff-Masson Syndrome). *Clin Imaging* 2004;28(3):163-5.
6. Sener RN, Jinkins JR: MR of craniocerebral hemiatrophy. *Clin Imaging* 1992;16(2):93-7.
7. Pendse NA, Bapna P, Menghani V, Diwan A. Dyke-Davidoff-Masson syndrome (DDMS). *Indian J Pediatr* 2004;71(10):943.
8. Alp R, İlhan S, Koçer A, Börü ÜT. Dirençli epilepsi nedenleri arasında unutulmaması gereken bir tanı: Dyke-Davidoff-Masson Sendromu, iki olgu sunumu. *Genel Tip Dergisi* 2004;14(3):113-6.
9. Kafadar İ, Taştan Y, Çam H. Ayın olgusu. *Türk Pediatri Arşivi* 2002;37:175.

YAZIŞMA ADRESİ

Op. Dr. Turgay ERSOY

*Marmaris Devlet Hastanesi Nöroşirürji Kliniği,
Marmaris/MUĞLA, TÜRKİYE*

E-Posta: *ersoyturgay@yahoo.com*

Geliş Tarihi : 09.01.2011

Kabul Tarihi : 08.03.2011